

การพัฒนาาระบบบัญชีสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
ในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม*

The Development in Accounting System for Community Enterprise
in Nakhon Chaisi District, Nakhon Pathom Province

อนุชิตา ประเสริฐศักดิ์ **
ฐิติกร จันทพลาบูรณ์***
วีรพงษ์ ฤทธิ์เดช****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ลักษณะการดำเนินธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และ 2) ออกแบบและพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ช่วง ช่วงที่ 1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการออกแบบและพัฒนาระบบบัญชี สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ช่วงที่ 2 นำโปรแกรมบัญชีที่พัฒนาเสร็จสมบูรณ์แล้วไปติดตั้ง ทดสอบระบบ และประเมินระบบโดยสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 30 คน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงระบบ

ผลการวิจัย พบว่า 1) เทรนด์วิสาหกิจชุมชนเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี และเสนอต่อประธานกลุ่มเป็นผู้พิจารณาอนุมัติและรับทราบ ซึ่งปัญหาคือเทรนด์วิสาหกิจไม่มีความรู้ด้านการทำบัญชีเพียงพอ และ 2) กลุ่มมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ประจำวัน และจะทำการสรุปยอดรายรับและรายจ่ายตอนสิ้นเดือน ซึ่งปัญหาคือระบบบัญชีไม่ครอบคลุมการดำเนินงานทั้งหมดของกลุ่ม ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการออกแบบและพัฒนาระบบบัญชีสำหรับวิสาหกิจชุมชน โดยใช้ 1) โปรแกรม Adobe Dreamweaver ในการออกแบบและจัดทำเว็บไซต์ 2) โปรแกรม AppServe ใช้สำหรับสร้าง แก๊ซและจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ลงฐานข้อมูล ทำให้ได้โปรแกรม

* ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยคริสเตียน

** อาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบัญชี ธุรกิจและมัลติมีเดีย มหาวิทยาลัยคริสเตียน

*** อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาแอนิเมชันและมัลติมีเดีย มหาวิทยาลัยคริสเตียน

**** เจ้าหน้าที่สำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน

ระบบบัญชีสำหรับวิสาหกิจชุมชน โดยแบ่งออกเป็น 5 เงินสดรับ-จ่าย 4) ระบบบัญชีทั่วไป และ 5) ระบบระบบหลัก ได้แก่ 1) ระบบซื้อ 2) ระบบขาย 3) ระบบสินค้านำเข้า

Abstract

This research aimed to study 1) study data and require to use accounting information of the community enterprise in Nakhon Chaisi District, Nakhon Pathom Province 2) the development of accounting system by through the internet for community enterprise in Nakhon Chaisi District, Nakhon Pathom Province. The research methodology was divided into 2 phases: I) gathering data, analyzing, and designing the accounting system, and II) installing the accounting system, testing, and assessing the system by the community enterprise as a part of the program improvement.

The results of the research found that 1) the treasurer is responsible for bookkeeping and submit to the chairman of community enterprise to consider, approve and acknowledge 2) The community enterprise has make receive

and expense accounting and summarize receive and expense accounting at the end of the month. However, there were 2 problems we have found in this research; 1) the treasurer doesn't have enough the bookkeeping knowledge 2) the accounting system does not cover in all operations of the community enterprise. Therefore, researcher had designed and developed the accounting system for the community enterprise by using Adobe Dreamweaver Program and AppServe Program in terms of formulating the accounting system for the community enterprise. The accounting systems from this research are: 1) Purchases System 2) Sales System 3) Cash Receipt and Payment System 4) General Accounting System and 5) Inventory System.

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

วิสาหกิจชุมชนถือเป็นหน่วยธุรกิจที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระดับพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจระดับประเทศ รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน จึงได้ตรา “พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548” เพื่อเป็นการสนับสนุน ส่งเสริมความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างรายได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พัฒนาความสามารถในการจัดการ และพัฒนารูปแบบของวิสาหกิจชุมชน อันเป็นผลให้ชุมชนเกิดการพัฒนา

และพึ่งพาตนเองได้ ในปัจจุบันวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับอนุมัติการจดทะเบียนมีจำนวน 72,711 แห่ง ซึ่งวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่มีศักยภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในประเด็นผู้นำและการบริหารวิสาหกิจชุมชน การวางแผนการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน การบริหารการตลาด การจัดการความรู้และข้อมูล การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน การจัดการสินค้าหรือบริการ และผลลัพธ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน (กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, <http://www.sceb.doae.go.th/EVALUATION.html>) ซึ่งจากการทบทวรรณกรรม จะเห็นได้ว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพ

วารสารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม - กันยายน) ๒๕๕๘

ปานกลาง เนื่องจากขาดข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้บริหารงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์, 2554)

การมีระบบบัญชีที่ดี สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนได้รับข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วน ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานของกลุ่มได้ดีขึ้น ลักษณะของระบบบัญชีที่ดี คือ แสดงข้อมูลที่แท้จริง สามารถเปรียบเทียบข้อมูลในอดีตกับปัจจุบันได้ นำรายงานทางการเงินเพื่อแสดงผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกิจการได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และสามารถควบคุมและป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลและการเข้าถึงข้อมูลได้ (<http://nanosoft.co.th/maktip9.htm>) ด้วยเหตุนี้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงได้กำหนดให้วิสาหกิจชุมชนต้องมีการจัดทำบัญชี รวมทั้งสนับสนุน และช่วยเหลือทางด้านบัญชีแก่วิสาหกิจชุมชน ดังนั้นการออกแบบระบบบัญชีที่ดีจะช่วยให้การจัดทำบัญชีของชุมชนวิสาหกิจชุมชนเป็นระบบ และให้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วนต่อฝ่ายบริหาร ทำให้การตัดสินใจในการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น (ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์, 2554) ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีศักยภาพนั้น วิสาหกิจชุมชนจะต้องมีระบบบัญชีที่ดี ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย จึงได้สนใจศึกษาการพัฒนาแบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน โดยนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการพัฒนาระบบบัญชี เป็นโปรแกรมบัญชีสำหรับวิสาหกิจชุมชนอย่างง่ายที่เหมาะสมกับขนาดและลักษณะการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการดำเนินธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

2. เพื่อออกแบบและพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนเป็นหน่วยธุรกิจที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของคนในชุมชน ในการผลิตสินค้าหรือบริการ เพื่อสร้างรายได้ให้กับคนชุมชน ผู้ใช้บริการ (กลุ่มส่งเสริมพัฒนาการบัญชีชุมชน อ่างในวัชรวิ, 2553) และหากวิสาหกิจชุมชนที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ของวิสาหกิจชุมชนร่วมกันมารวมตัวกันเป็นเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ก็จะมีการส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับวิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้กรมส่งเสริมการเกษตรได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ในการช่วยเหลือและส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตร โดยจัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนระดับเบื้องต้นในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน พัฒนาให้วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ สนับสนุนให้ความช่วยเหลือและฝึกอบรมให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ และตรงตามความต้องการของวิสาหกิจชุมชน เกี่ยวกับการผลิต การตลาด การจัดการ การภาษีอากร การเงินและการบัญชี เพื่อให้สินค้าหรือบริการของวิสาหกิจชุมชนเป็นมาตรฐาน นำเชื่อถือและปลอดภัยต่อผู้บริโภคหรือ

2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการวางระบบบัญชีและออกแบบเอกสารบัญชี

ในการวางระบบบัญชี จะต้องทำความเข้าใจในขั้นตอนของการจัดทำบัญชี ซึ่งเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์รายการค้า จนกระทั่งจัดทำงบการเงิน และปิดบัญชีเพื่อโอนยอดคงเหลือไปงวดบัญชีใหม่ (เสนีย์ พวงยาณี, 2553) ซึ่งสามารถแบ่งขั้นตอนการจัดทำบัญชีตามวงจรบัญชีออกเป็น 9 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) วิเคราะห์รายการจากเอกสารประกอบการลงบัญชี
- 2) บันทึกรายการค้าในสมุดบัญชีรายวัน หรือสมุดบัญชีขั้นต้น
- 3) ผ่านรายการในสมุดบัญชีรายวัน หรือสมุดบัญชีขั้นต้น ไปยังสมุดบัญชีแยกประเภท
- 4) จัดทำงบทดลองซึ่งเป็นงบทดลองก่อนปรับปรุงรายการ เพื่อพิสูจน์ความถูกต้อง ซึ่งจำนวนเงินด้านเดบิตต้องเท่ากับจำนวนเงินด้านเครดิต
- 5) ปรับปรุงรายการบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป ในวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี เพื่อปรับปรุงแก้ไขรายการทางบัญชีให้เป็นไปตามเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis)
- 6) จัดทำงบทดลองหลังรายการปรับปรุง
- 7) ปิดบัญชีรายได้ ค่าใช้จ่าย และถอนใช้ส่วนตัวเพื่อหาผลการดำเนินงาน
- 8) ปิดบัญชีหายอดคงเหลือของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ
- 9) จัดทำงบการเงิน

ทั้งนี้เอกสารประกอบการลงบัญชีจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้เชื่อถือได้ว่า มีรายการค้าต่างๆ เกิดขึ้นจริง ในการประกอบธุรกิจ อย่างไรก็ตามหลักการบัญชีได้กำหนดไว้เพียงว่า เมื่อมีรายการค้าเกิดขึ้นให้นำไปบันทึกบัญชีเพื่อแสดงการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลทางบัญชีที่กิจการได้มีการประกอบธุรกิจ แต่ทางประมวลรัษฎากรได้กำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขของเอกสารที่ใช้ประกอบการบันทึกบัญชีเอาไว้ในมาตรา 65 ตรี (9) (13) (18) ดังนี้ (9) รายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเอง โดยไม่มีการจ่ายจริง หรือรายจ่ายซึ่งควรจะได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีอื่น เว้นแต่ในกรณีที่ไม่สามารถจะลงจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีใดก็อาจลงจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่ถัดไปได้ (13) รายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะ (18) รายจ่ายซึ่งผู้จ่ายพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

3. แนวคิดในการพัฒนาระบบสารสนเทศ

การพัฒนาระบบสารสนเทศ เป็นการสร้างระบบงานใหม่หรือปรับเปลี่ยนระบบงานเดิมที่มีอยู่แล้ว

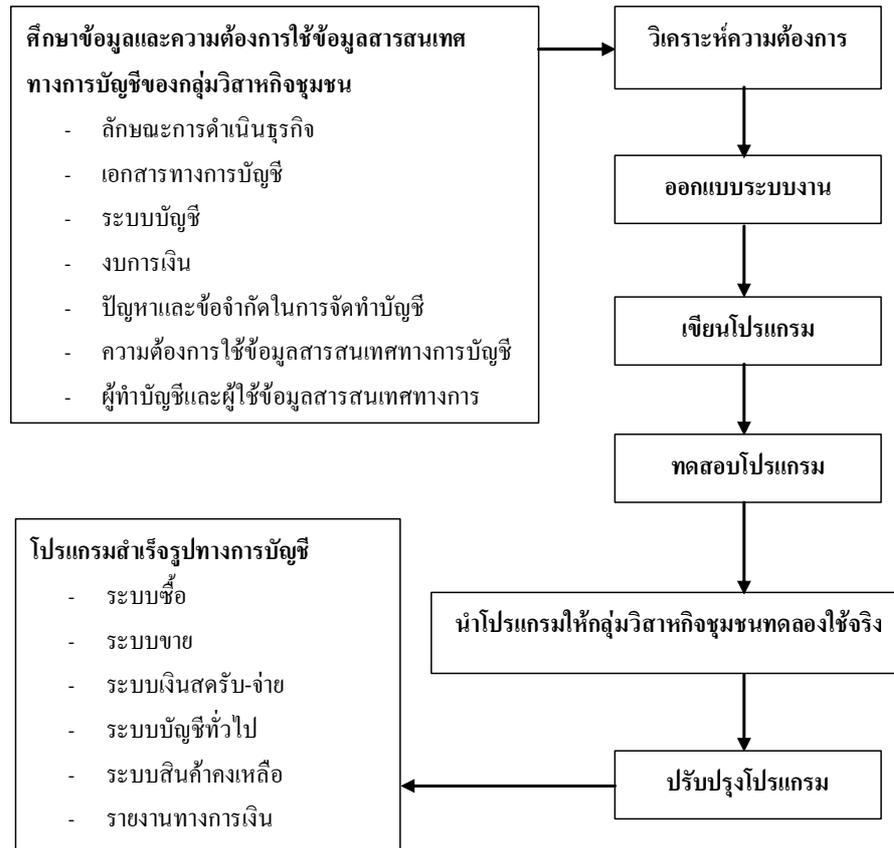
ให้สามารถทำงานเพื่อแก้ปัญหาการดำเนินงานทางธุรกิจได้ตามความต้องการของผู้ใช้งาน โดยอาจนำคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบเพื่อประมวลผล เรียบเรียง เปลี่ยนแปลงและจัดทำให้ได้ผลลัพธ์ตามต้องการ สำหรับวงจรการพัฒนา ระบบ (System Development Life Cycle : SDLC) จะแบ่งเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การค้นหาและเลือกสรรโครงการ (Project Identification and Selection) 2) การเริ่มต้นและวางแผนโครงการ (Project Initiating and Planning System Development) 3) การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) 4) การออกแบบเชิงตรรกะ (Logical Design) 5) การออกแบบเชิงกายภาพ (Physical Design) 6) การพัฒนาและติดตั้งระบบ (System Implementation) และ 7) การซ่อมบำรุงระบบ (System Maintenance) (<http://www.swpark.or.th/sdlcproject/index.php/14-sample-data-articles/87-2013-08-09-08-39-48>)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบัญชีสำหรับวิสาหกิจชุมชนของ กุสุมา คำพิทักษ์ (2552) ซึ่งได้พัฒนาระบบบัญชีคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานด้านบัญชี โดยแบ่งออกเป็น 5 ระบบ คือ 1) ระบบขายสินค้า 2) ระบบซื้อวัตถุดิบและบรรจุกภัณฑ์ 3) ระบบผลิตและเบิกจ่ายวัตถุดิบ 4) ระบบรับ-จ่ายเงิน และ 5) ระบบบัญชีทั่วไปและรายงานทางการเงิน แต่ไม่รองรับระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม และการวิจัยระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสมของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกรของ ดลยา ไชยวงศ์ (2552) ผู้วิจัยได้ออกแบบระบบบัญชีการเงิน ออกแบบเอกสารและรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง จำนวน 9 ระบบ ได้แก่ การขายสด การขายเชื่อ การรับชำระหนี้ การซื้อและการรับของ การจ่ายชำระหนี้ การจ่ายค่าใช้จ่ายอื่นๆ เงินสต็อก และเงินเดือนและค่าแรง การรับเงินอุดหนุน โดยระบบที่ออกแบบนี้ ได้นำไปทดลองปฏิบัติกับผู้มีหน้าที่ในการบันทึกบัญชีของโครงการ ทั้งนี้การจัดทำงบการเงินไม่รวมกับการคำนวณต้นทุนสินค้า

จากการศึกษาข้อมูลจากหลักการทางทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จากผู้บริหารและสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจ

ชุมชนจำนวน 30 คนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษา คือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนทั้งหมด จำนวน 29 วิสาหกิจชุมชน (รายงานข้อมูลวิสาหกิจชุมชนจังหวัดนครปฐม, 2557) โดยผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 1 กลุ่ม ซึ่งได้รับการจัดสรรเป็นวิสาหกิจชุมชนในระดับ 3-5 ดาว ในพื้นที่

จังหวัดนครปฐม โดยได้เลือกกลุ่มสนับ แซมพูผสมสมุนไพรและใยบัว ซึ่งอยู่เลขที่ 24/2 หมู่ที่ 1 ถนนตำบลบางแก้วฟ้า อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยมีคุณนภลัย แก้วแว่น้อย เป็นประธานกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล และทดสอบความเชื่อมั่นของระบบ ได้แก่

- 1) แบบสัมภาษณ์
- 2) แบบประเมินผลการใช้โปรแกรมบัญชี

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบ ได้แก่

1) โปรแกรม Adobe Dreamweaver ใช้ในการออกแบบและจัดทำเว็บไซต์

2) โปรแกรม AppServe เป็นโปรแกรมที่รวบรวมโปรแกรมต่าง ๆ เพื่อให้ง่ายในการติดตั้งดังต่อไปนี้

- PHP Interpreter ใช้เป็นตัวแปลภาษา PHP

- Apache Web Server ใช้เป็นเว็บเซิร์ฟเวอร์

- MySQL ใช้เป็นฐานข้อมูล

- phpMyAdmin ใช้บริหารจัดการฐานข้อมูล MySQL เพื่อให้ใช้งานได้ง่ายขึ้น

3. การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาข้อมูลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับระบบบัญชี และข้อกำหนดในการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจากกรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม วิสาหกิจชุมชนอำเภอ นครชัยศรี ประธานกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่ม และสมาชิกกลุ่ม เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล และดำเนินการเขียนโปรแกรมบัญชีให้เหมาะสมกับการใช้งานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน หลังจากเขียนโปรแกรมบัญชีเสร็จสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้นำโปรแกรมบัญชีให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและนำโปรแกรมไปทดลองใช้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอเมืองนครปฐมเพื่อทดสอบความเชื่อมั่นของโปรแกรมบัญชี และนำมาพัฒนาโปรแกรมให้สมบูรณ์แล้วจึงนำโปรแกรมบัญชีให้กลุ่มตัวอย่างทดลองใช้งานเป็นเวลา 1 เดือน ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างมาปรับปรุงโปรแกรมบัญชีให้ตรงตามความต้องการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และนำโปรแกรมบัญชีให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้นำไปใช้จัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลและความต้องการใช้สารสนเทศ

จากการสัมภาษณ์ประธานและสมาชิกกลุ่ม

วิสาหกิจชุมชน รวมจำนวน 30 คน สามารถสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มสมุนไพรมะเขือเทศ

กลุ่มสมุนไพรมะเขือเทศความงามนภลัย ได้จดทะเบียนเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในปี พ.ศ. 2547 ตั้งอยู่เลขที่ 24/5 หมู่ที่ 1 ตำบลบางแก้วฟ้า อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เพื่อผลิตยาสระผม ครีมนวดผม และสบู่ก้อน โดยนำสมุนไพรมะเขือเทศที่มีในท้องถิ่น เช่น ดอกอัญชัน มะขาม มะกรูด ขมิ้นชัน มาเป็นวัตถุดิบในการผลิต และใช้ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมเกี่ยวกับสมุนไพรมะเขือเทศจากคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน ได้รับการควบคุมคุณภาพการผลิตจากสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม และอุตสาหกรรมจังหวัดนครปฐม ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดได้ผ่านการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

1.2 ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่

- 1) สบู่ก้อนผสมสมุนไพรมะเขือเทศ
- 2) แชมพูผสมสมุนไพรมะเขือเทศอัญชัน
- 3) สบู่เหลวผสมสมุนไพรมะขามกับขมิ้น
- 4) ครีมนวดผมผสมสมุนไพรมะกรูด

อัญชัน

1.3 ระบบบัญชีของกลุ่ม

1) กำหนดให้ற்றுญิกกลุ่มเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี เพื่อส่งให้ประธานกลุ่มเป็นผู้พิจารณาอนุมัติและรับทราบ

2) กลุ่มมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายประจำวัน และจะทำการสรุปยอดรายรับและรายจ่ายตอนสิ้นเดือน หรือสิ้นสุดการออกบอกรับในแต่ละครั้ง

1.4 ปัญหาที่เกิดจากการจัดทำบัญชี

1) ผู้ทำบัญชีไม่มีความรู้ด้านการทำบัญชี
2) ระบบบัญชีที่จัดทำไม่ครบถ้วน เนื่องจากกลุ่มฯ มีการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายเท่านั้น

1.5 วิเคราะห์ความต้องการใช้สารสนเทศ

ประธานและสมาชิกของกลุ่มต้องการโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปที่ใช้งานง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม - กันยายน) ๒๕๕๘

ในการใช้งานเนื่องจากสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่มีความรู้ด้านการจัดทำบัญชี และระบบต้องเป็นมาตรฐานเดียวกันและเป็นไปตามข้อกำหนดในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน โดยผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่าผู้วิจัยจะทำการพัฒนาระบบบัญชีจำนวน 5 ระบบ ได้แก่ 1) ระบบซื้อ 2) ระบบขาย 3) ระบบเงินสดรับ-จ่าย 4) ระบบบัญชีทั่วไป และ 5) ระบบสินค้าคงเหลือ ซึ่งครอบคลุมการดำเนินงานด้านการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสามารถจัดทำรายงานทางการเงินได้อย่างถูกต้อง และทันเวลา

2. ออกแบบและพัฒนาระบบบัญชีสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์สามารถนำมาวิเคราะห์และพัฒนาระบบบัญชีสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้เป็น 5 ระบบ ดังนี้

โปรแกรมระบบบัญชีสำหรับวิสาหกิจชุมชน (Accounting Information System for Community Enterprise)

1. **ระบบซื้อ** เป็นระบบบันทึกและประมวลผลข้อมูลรายการซื้อวัตถุดิบ สินค้า วัสดุที่ใช้ในการผลิต หรือการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการซื้อวัตถุดิบเป็นเงินเชื่อ (เดบิต ซื้อ เครดิต เจ้าหนี้)

The screenshot shows a web-based accounting system interface. The main title is 'ระบบบันทึกรายการซื้อวัตถุดิบ' (Purchase Transaction Recording System). The interface includes a sidebar menu with options like 'Home', 'ระบบซื้อ' (Purchase System), 'ระบบขาย' (Sales System), etc. The main content area has a form for recording a purchase transaction with fields for 'หมายเลขซื้อวัตถุดิบ' (Purchase Invoice Number), 'วันที่สั่งซื้อ' (Purchase Date), 'ผู้จำหน่าย' (Supplier), and 'วันที่รับสินค้า' (Goods Receipt Date). Below the form is a table for recording the transaction details.

รหัสวัตถุดิบ	ชื่อวัตถุดิบ	ราคา	จำนวน	หน่วย	รวม
					+ Add
ราคารวมทั้งหมด					0.00

At the bottom of the form, there is a blue button labeled 'บันทึก' (Record).

ภาพที่ 2 แสดงระบบบันทึกรายการซื้อวัตถุดิบ

2. **ระบบขาย** เป็นระบบบันทึกและประมวลผลรายการขายสินค้าของวิสาหกิจชุมชน โดยรายการ

ดังกล่าวเป็นรายการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ (เดบิต ลูกหนี้ เครดิต ขาย)

Accounting System

ระบบบันทึกการขายสินค้า

ข้อมูลการขาย

เลขที่การขาย : วันที่ขาย :

วันที่ชำระหนี้ : วันที่ส่งสินค้า :

ข้อมูลลูกค้า

รหัสลูกค้า : ชื่อลูกค้า :

ที่อยู่ : เบอร์โทร :

ชื่อผู้ติดต่อ :

รายการสินค้าที่ขาย

รหัสสินค้า	ชื่อสินค้า	ราคาขาย	จำนวน	ส่วนลด	รวม	
						+
ราคารวมทั้งหมด					0.00	

บันทึก

ระบบบัญชี (Accounting System)

ภาพที่ 3 แสดงระบบบันทึกการขายสินค้า

3. ระบบเงินสดรับ-จ่าย จะแบ่งเป็นระบบย่อย 2 ระบบ ดังนี้

3.1 ระบบเงินสดรับ เป็นระบบบันทึกและประมวลผลข้อมูลรายการรับเงินสดหรือเงินฝากธนาคารของวิสาหกิจชุมชน (เดบิตเงินสดและเงินฝากธนาคาร) เช่น รายการรับเงินสดจากการขาย เงินสดรับจากดอกเบี้ยรับ เป็นต้น

3.2 ระบบเงินสดจ่าย เป็นระบบบันทึกและประมวลผลข้อมูลรายการจ่ายเงินสด หรือเงินฝากธนาคารของวิสาหกิจชุมชน (เครดิตเงินสดและเงินฝากธนาคาร) เช่น รายการจ่ายเงินสดค่าซื้อวัตถุดิบ ซื้อสินค้า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน การจ่ายชำระหนี้ เป็นต้น

Accounting System

ระบบบันทึกรับ-จ่าย

การรับชำระ/จ่ายชำระ

ประเภท : รับชำระ จ่ายชำระ ประเภทการรับเงิน/จ่ายเงิน : เงินสด เครดิต เช็ค เงินฝากธนาคาร

ค้นหารหัสรับ/หนี้/จ่าย

เลขที่เอกสาร :

ข้อมูลหนี้/รับ/จ่าย/หนี้/จ่าย :

ค้นหารายได้/ค่าใช้จ่าย

ประเภทรายได้/ค่าใช้จ่าย :

ข้อมูลรับชำระ/จ่ายชำระ

วันที่รับชำระ/จ่ายชำระ :

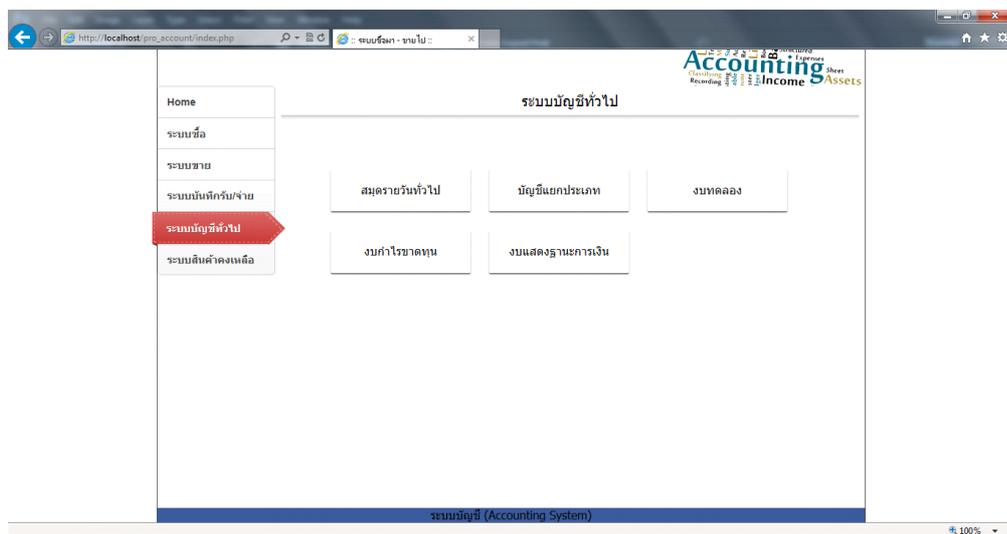
ยอดเงิน : 0.00 บาท

บันทึก

ระบบบัญชี (Accounting System)

ภาพที่ 4 แสดงระบบบันทึกการขายเงินสดรับ-จ่าย

4. **ระบบบัญชีทั่วไป** เป็นระบบที่ใช้บันทึก และระบบเงินสดจ่ายของวิสาหกิจชุมชนได้ เช่น รายการ และประมวลผลข้อมูลรายการทางการบัญชีทั่วไป ที่ไม่ ปรับปรุงบัญชี เป็นต้น สามารถบันทึกในระบบซื้อ ระบบขาย ระบบเงินสดรับ

ภาพที่ 5 แสดงระบบบัญชีทั่วไป

5. **ระบบสินค้าคงเหลือ** เป็นระบบที่ใช้บันทึก คงเหลือของวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ สินค้าสำเร็จรูป และประมวลผลบันทึกและประมวลผลข้อมูลสินค้า คงเหลือ วัตถุดิบคงเหลือ และงานระหว่างทำคงเหลือ

รายการ	จำนวน	ราคา
สินค้าสำเร็จรูป	0	0.00
วัตถุดิบคงเหลือ	0	0.00
งานระหว่างทำคงเหลือ	0	0.00

ภาพที่ 6 แสดงระบบสินค้าคงเหลือ

สรุปผลการวิจัย

ในการทำวิจัยฉบับนี้ เป็นการพัฒนาระบบบัญชี สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) โดยใช้โปรแกรม Adobe Dreamweaver ในการออกแบบและจัดทำเว็บไซต์ โปรแกรม AppServe เป็นโปรแกรมที่รวบรวม โปรแกรมต่างๆ เพื่อให้่ง่ายในการติดตั้ง ได้แก่ PHP Interpreter ใช้เป็นตัวแปลภาษา PHP, Apache Web Server ใช้เป็นเว็บเซิร์ฟเวอร์, MySQL ใช้เป็นฐานข้อมูล, phpMyAdmin ใช้บริหารจัดการฐานข้อมูล MySQL เพื่อให้ใช้งานได้ง่ายขึ้น ซึ่งระบบบัญชี ที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นมา เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนในเขตอำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และสามารถพัฒนาระบบบัญชีให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่น สามารถนำไปใช้ในการบันทึกบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจ ของตนเองได้ ทำให้การบันทึกบัญชีและการประมวลผลข้อมูลทางบัญชีสะดวกและรวดเร็ว ลดข้อผิดพลาด

ได้ นอกจากนี้ประธานกลุ่มและผู้ทำบัญชีของกลุ่ม สามารถเข้าถึงข้อมูลโดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ ทำให้ ได้รับข้อมูลที่รวดเร็วทันเวลา

ระบบบัญชีที่พัฒนาขึ้นเป็นการวิจัยและพัฒนาเบื้องต้น ประกอบด้วย 5 ระบบหลัก ได้แก่ 1) ระบบซื้อ 2) ระบบขาย 3) ระบบเงินสดรับ-จ่าย 4) ระบบบัญชีทั่วไป และ 5) ระบบสินค้าคงเหลือ

ข้อเสนอแนะ

ควรเพิ่มการพัฒนาระบบการเบิกจ่ายปัจจัย การผลิตเข้าสู่กระบวนการผลิตและผลิตเสร็จเป็นสินค้าสำเร็จรูป แยกออกมาอีก 1 ระบบ เนื่องจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ในเขตอำเภอ นครชัยศรี และ อำเภออื่นๆ ในจังหวัดนครปฐม เป็นธุรกิจประเภทผลิต สินค้าเพื่อขาย ดังนั้นการมีระบบดังกล่าว จะทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้ทราบถึงต้นทุนการผลิตสินค้าของกลุ่ม และใช้ในการวางแผนการผลิต และกำหนดราคาสินค้าของกลุ่มได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร. (2557). *การประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน*. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2557. จาก <http://www.sceb.doe.go.th>.
- กุสุมา คำพิทักษ์. (2552). *การพัฒนาระบบบัญชีสำหรับกลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP กรณีศึกษากลุ่มอาหารจังหวัดปทุมธานี*. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กุสุมา ชูเกียรติวงศ์กุล. (2553). *การพัฒนาระบบบัญชีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพร*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ชาญชัย ศุภอรธกร. (2552). *คู่มือจัดการฐานข้อมูล MySQL*. กรุงเทพฯ : ชัดเชส มีเดีย.
- ซอฟต์แวร์แวร์ฟาร์คไทยแลนด์. (2557). *แผนภาพวงจรการพัฒนาระบบ*. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2557. จาก <http://www.swpark.or.th/sdlcproject/index.php/component/content/article/14-sample-data-articles/87-2013-08-09-08-39-48>.
- ดลยา ไชยวงศ์. (2552). *ระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสมของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร*. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- เทพฤทธิ์ บัณฑิตวัฒนาวงศ์. (2554). *คู่มือเขียน วิเคราะห์และออกแบบฐานข้อมูล*. กรุงเทพฯ : โปรวิชั่น.

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม - กันยายน) ๒๕๕๘

- บริษัท นาโนซอฟต์แอนด์โซลูชัน. (2557). การวางระบบบัญชี. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2557. จาก <http://nanosoft.co.th/maktip9.htm>.
- บัญชา ปะลีละเตสัง. (2553). พัฒนาเว็บแอปพลิเคชันด้วย PHP ร่วมกับ MySQL และ Dreamweaver. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ลำไย เทียมมล. (2558). ความรู้เกี่ยวกับระบบบัญชี. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2558. จาก <http://www.krutechnic.com/files/unit1.pdf>.
- วัชรีย์ อ้นวิวัฒน์. (2554). ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช. การค้นคว้าอิสระ. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และสุภชัย พาหุมนโต. (2553). การศึกษาระบบบัญชี สำหรับกลุ่มผู้ผลิตโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร. 6(1) : 75-89.
- สุภชัย เทศทอง. (2551). คู่มือการใช้งาน Microsoft Visio 2007. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สวัสดิ์ไอที.
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2556). ประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่ 29/2556 เรื่องมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2555) เรื่องการนำเสนองบการเงิน. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2557. จาก <http://www.fap.or.th/index.php?lay=show&ac=article&Id=539668893&Ntype=18>.
- สมศักดิ์ โชคชัยชุตติกุล. (2553). คู่มือการออกแบบระบบงานฐานข้อมูล. กรุงเทพฯ : โปรวิชั่น.
- สุพัตรา บุญมาก. (2552). ระบบสารสนเทศทางการบัญชี การพัฒนาระบบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุธิดา ประเสริฐศักดิ์ และณภา นาคแย้ม. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีของสำนักงานรับจัดทำบัญชี กรณีศึกษา สำนักงานบัญชี จังหวัดนครปฐม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- อรุษา คงรุ่งโชค. (2551). ระบบสารสนเทศทางการบัญชี. กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์ท็อป จำกัด.
- ไอทีแอดเวน (2557). โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปเอ็กซ์เพรส. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2557. จาก http://www.itac.co.th/index.php?option=com_content&view=article&id=44&Itemid=54.
- Barry E. Cushing, Marshall B. Romney. (1993). *Accounting information systems*. 6th edition. Addison-Wesley-Publishing Company. United State of America.
- Fred Phillips, Robert Libby, Patricia A. Libby. (2006). *Fundamentals of financial accounting*. The McGraw-Hill Companies, Inc. New York.
- James A. O'Brien, George M. Marakas. (2007). *Introduction to information system*. 13th edition. The McGraw-Hill Companies, Inc. New York.
- Robert L. Hurt. (2010). *Accounting information systems*. 2nd edition. The McGraw-Hill Companies, Inc. New York.
- Romney, M., and P. Steinbart. (2006). *Accounting information systems*. NJ : Pearson, Inc. New Jersey.
- Ronald W. Hilton. (2005). *Managerial accounting*. The McGraw-Hill Companies, Inc. New York.